

226

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 31 lipca 1962 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów.

1. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1962 r. zmieniającej dekret o wymianie gruntów (Dz. U. Nr 39, poz. 169) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. Nr 48, poz. 367) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 17 lutego 1960 r. o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych (Dz. U. Nr 11, poz. 67) i ustawą z dnia 29 czerwca 1962 r. zmieniającą dekret o wymianie gruntów (Dz. U. Nr 39, poz. 169), a także zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem nowej ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje:

- 1) art. 18 dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. Nr 48, poz. 367) w brzmieniu: „Art. 18. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 2) art. 4 ustawy z dnia 29 czerwca 1962 r. zmieniającej dekret o wymianie gruntów (Dz. U. Nr 39, poz. 169) w brzmieniu: „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”.

Minister Rolnictwa: M. Jagielski

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 lipca 1962 r. (poz. 226).

DEKRET

z dnia 16 sierpnia 1949 r.

o wymianie gruntów.

Rozdział 1.

Wymiana gruntów bez zabudowań.

Art. 1. 1. Grunty mogą być poddane wymianie w trybie niniejszego dekretu, gdy wymagają tego względy racjonalnej gospodarki rolnej lub leśnej, jak również w celu zapewnienia prawidłowej zabudowy.

2. Wyłączeniu od wymiany ulegają grunty zabudowane, o ile ich posiadacz nie wyrazi zgody na wymianę.

Art. 2. 1. Każdy, kto posiada grunty na obszarze poddanym wymianie (uczestnik wymiany), otrzymuje z tego obszaru inne grunty o równej wartości w zamian za grunty dotychczas posiadane.

2. W zamian za objęte wymianą lasy, sady, grunty leśne, ogrody, chmielniki i inne uprawy specjalne wydziela się użytki zamiennie o tym samym charakterze i możliwie tej samej jakości, a ewentualne różnice w wartości wyrównywa się w gotówce.

3. Gdy w zamian za użytki, o których mowa w ust. 2, nie ma możliwości wydzielenia użytków zamiennych o tym samym charakterze, wydziela się za grunt znajdujący się pod uprawą inny grunt zamienny, sumę zaś odpowiadającą wartości drzewostanów leśnych, drzew i krzewów owocowych oraz innych upraw specjalnych wypłaca się w gotówce.

Art. 3. Na żądanie grupy uczestników wymiany wydziela się im grunty w takim położeniu, ażeby możliwe było prowadzenie wspólnego gospodarstwa rolnego przez tę grupę.

Art. 4. 1. Na żądanie grupy uczestników wymiany wydziela się jej grunty jako jedną nieruchomość z określeniem wielkości udziału każdego z członków grupy w tej nieruchomości. Udział ten ustala się według szacunku porównawczego gruntów poddanych wymianie na podstawie opinii wyrażonej zgodnie przez uczestników grupy lub wyłonioną przez nich komisję.

2. Po zakończeniu postępowania w sprawie wymiany grunty członek grupy wymienionej w ust. 1 może zgłosić żądanie wydzielenia mu gruntów, odpowiadających jego udziałowi. Wydzielenie to następuje przy odpowiednim zastosowaniu przepisów art. 2.

Art. 5. W toku postępowania wymiennego mogą być zawierane ugody w sprawach dotyczących własności i posiadania gruntów, które po zatwierdzeniu przez właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej mają moc ugód sądowych.

Art. 6. 1. Służebności gruntowe ciążące na gruntach poddanych wymianie znosi się z wyjątkiem tych, które zostaną uznane za niezbędne.

2. Inne obciążenia oraz ostrzeżenia wpisane do ksiąg wieczystych przenosi się z gruntów poddanych wymianie

na grunty wydzielone w wyniku wymiany z uwzględnieniem pierwszeństwa stosownie do zasad prawa rzeczowego.

3. W przypadku wydzielenia gruntów grupie uczestników wymiany w sposób przewidziany w art. 4 obciążenia i ostrzeżenia wpisane do ksiąg wieczystych, obejmujących grunty, będące w posiadaniu członków tej grupy przed wymianą, przechodzą na udziały odpowiednich członków tej grupy w wydzielonej dla niej nieruchomości.

Art. 7. Wszczęcie postępowania wymiennego następuje:

- 1) na wniosek przynajmniej połowy posiadaczy gruntów, które wymagają wymiany,
- 2) z urzędu, gdy zachodzi potrzeba wymiany gruntów:
 - a) w celu odpowiedniego ukształtowania gruntów należących do Państwa lub innych jednostek społecznych,
 - b) przy podziale terenów budowlanych na obszarach wsi,
 - c) w związku z melioracją gruntów.

Art. 8. 1. Do wydawania decyzji o wszczęciu postępowania wymiennego, ustaleniu stanu posiadania i szacunku gruntów poddanych wymianie, o zatwierdzeniu projektu wymiany oraz ustaleniu wysokości i terminów spłat należności określonych w art. 2 ust. 2 i 3 powołane są właściwe do spraw rolnych organy prezydiów powiatowych rad narodowych. Na terenach objętych ustawą z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (Dz. U. Nr 32, poz. 159) decyzje te wydawane będą po uzgodnieniu z właściwymi do spraw gospodarki komunalnej organami prezydiów rad narodowych.

2. W przypadku gdy wymiana ma objąć grunty położone na obszarze dwóch lub więcej powiatów, właściwy do spraw rolnych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej wskazuje, który organ prezydium powiatowej rady narodowej jest właściwy w sprawie.

3. W przypadku gdy wymiana ma objąć grunty położone na obszarze dwóch lub więcej województw, właściwym jest organ prezydium powiatowej rady narodowej wskazany przez Ministra Rolnictwa.

4. O decyzjach wymienionych w ust. 1 zawiadamia się uczestników wymiany w sposób przyjęty w danej miejscowości, a następnie ogłasza się je przez wywieszenie w lokalu prezydium gromadzkiej rady narodowej na okres 14 dni. Z chwilą upływu tego okresu decyzje uważa się za doręczone wszystkim uczestnikom wymiany.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do państwowych jednostek organizacyjnych uczestniczących w wymianie gruntów. Jednostkom tym decyzje wymienione w ust. 1 doręcza się w zwykłym trybie.

Art. 9. Ostateczna decyzja o zatwierdzeniu projektu wymiany stanowi tytuł do ujawnienia nowego stanu własności w księgach wieczystych.

Art. 10. 1. Na wniosek właściwego do spraw rolnych organu prezydium powiatowej rady narodowej właściwy sąd wpisuje do ksiąg wieczystych ostrzeżenie o wszczęciu postępowania wymiennego.

2. Ostateczna decyzja o wszczęciu postępowania wymiennego stanowi tytuł do wpisu ostrzeżenia.

3. Wpisanie ostrzeżenia ma ten skutek, że wszelkie późniejsze zmiany stanu uwidocznionego w księdze wieczystej tak co do własności, jak i obciążeń pozostaną bez wpływu na przebieg postępowania wymiennego, jak również, że zbywanie części nieruchomości może nastąpić tylko za zgodą właściwego do spraw rolnych organu prezydium powiatowej rady narodowej.

4. W stosunku do gruntów, które nie mają urzędzonej księgi wieczystej, ostateczną decyzję o wszczęciu postępowania wymiennego składa się do zbioru dokumentów ze skutkiem określonym w ust. 3.

5. Torzące się w sądach postępowania o zniesienie współwłasności lub dokonanie działań spadkowych przez podział nieruchomości w naturze oraz postępowania o ustanowienie służebności drogi koniecznej ulegają zawieszeniu do czasu ostatecznego zakończenia postępowania wymiennego.

Rozdział 2.

Wymiana gruntów z zabudowaniami.

Art. 11. 1. Jeżeli zachodzi konieczność racjonalnego ukształtowania gruntów państwowych gospodarstw rolnych lub gruntów państwowych, które mają być włączone do takich gospodarstw, może być przeprowadzona wymiana nieruchomości z zabudowaniami nie stanowiącej własności Państwa na nieruchomość państwową z zabudowaniami nadającymi się do użytkowania.

2. Jeżeli wartość nieruchomości państwowej przekracza wartość nieruchomości nie stanowiącej własności Państwa więcej niż o 10% wartości nieruchomości pierwszej, wymiana może być dokonana tylko za zgodą właściciela nieruchomości drugiej.

3. Różnica wartości obu nieruchomości podlega wyrównaniu w gotówce. Jeżeli jednak wyższa jest wartość nieruchomości państwowej, różnica wartości podlega wyrównaniu tylko w części przekraczającej 10% wartości tej nieruchomości.

Art. 12. 1. Decyzje o wymianie oraz ustaleniu wysokości i terminów spłat należności określonych w art. 11 ust. 2 wydaje właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Jeżeli nieruchomości podlegające wymianie położone są w różnych powiatach lub województwach, stosuje się odpowiednio art. 8 ust. 2 i 3.

Art. 13. Przy wymianie nieruchomości określonych w art. 11 ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 6, 9 oraz 10 ust. 1 i 3—5.

Rozdział 3.

Przepisy końcowe.

Art. 14. 1. Wymianę gruntów przeprowadza się na koszt Państwa.

2. Nabycie praw majątkowych stosownie do przepisów dekretu nie podlega podatkowi od nabycia praw majątkowych.

3. Pisma (podania, świadectwa), protokoły i dokumenty, sporządzone w związku z wymianą gruntów, wolne są od opłat skarbowych i sądowych.

Art. 15. Minister Rolnictwa oraz Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego określa w drodze rozporządzenia zasady i tryb przeprowadzania szacunku gruntów poddanych wymianie, zasady szacunku zabudowań i innych części składowych oraz zasady i tryb szacowania dziewostanów podie-

gających wymianie, jak również zasady spłat należności z tytułu różnicy wartości nieruchomości podlegających wymianie w myśl art. 11.

Art. 16. Ilekroć w niniejszym dekreście jest mowa o prezydium powiatowej rady narodowej, należy przez to rozumieć również prezydium miejskiej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat miejski oraz prezydium dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonym z województwa.